

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 07 » _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА З МЕТОДИКОЮ

напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут

(на V семестр 2017-2018 н.р.)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти Програма № <u>0848/17</u> <u>Жильцов</u> (підпис) (прізвище, ініціали) « _____ » _____ 20 <u>17</u> р.

Київ-2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА З МЕТОДИКОЮ

напрямок підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»
Педагогічний інститут

(на V семестр 2017-2018 н.р.)

УДК 373:372.
ББК 74.147

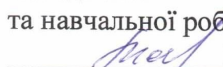
Основи природознавства з методикою: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів
напрямку підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. О.А.Половіна. –
Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017 - 24 с.

Розробник:
Половіна Олена Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету
імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і схвалена засіданням кафедри дошкільної освіти

Протокол № 1 від «06» вересня 2017 року

Завідувач кафедри дошкільної освіти
 Г.В.Біслєнька

Заступник директора з науково-
методичної
та навчальної роботи
 М.А. Машовець

Години звірені з РНП, структура типова

© КУ імені Бориса Грінченка, 2017 рік
© Педагогічний інститут, 2017 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни	8
III. Програма	
<i>Змістовий модуль 1. Особливості організації роботи з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку</i>	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Основи природознавства з методикою»	11
V. Плани семінарських занять	12
VI. Завдання для самостійної роботи	14
Карта самостійної роботи	14
VII. Система поточного та підсумкового контролю	15
VIII. Методи навчання	20
IX. Методичне забезпечення курсу	20
X. Рекомендована література	
Основна	21
Додаткова	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Основи природознавства з методикою» є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану для всіх спеціальностей денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист №1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-трансферної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Основи природознавства з методикою», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Навчальний матеріал дисципліни «Основи природознавства з методикою» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі «Екологія», «Психологія», «Педагогіка», «Медицина» та є складовою частиною дисциплін психолого-педагогічного циклу нормативного блоку. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: формування еколого-природничої компетентності та підвищення рівня екологічної свідомості майбутнього вихователя; професійна підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі дошкільної освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів; готовність до педагогічної діяльності вихователя дітей дошкільного віку.

Мета: формування професійної компетентності майбутніх вихователів, що передбачає володіння системою знань та педагогічним інструментарієм щодо ознайомлення дітей дошкільного віку з об'єктами та явищами природи задля формування екологічної свідомості особистості.

Завдання:

➤ *теоретико-методологічні* – систематизація знань студентів про природу; окреслення змісту інформації про об'єкти та явища природи, доступної розумінню дітей дошкільного віку, їх потреб та інтересів;

➤ *методичні* – оволодіння студентами методами та прийомами формування у дітей природничо-екологічної компетенції; розкриття перспектив використання потенціалу природи для гуманізації педагогічного процесу;

➤ *практичні* – формування умінь доцільно використовувати форми організації співпраці дорослого і дитини в процесі пізнання світу природи.

Навчальна дисципліна «Основи природознавства з методикою» спрямована на формування *фахових компетентностей*:

➤ **Здоров'язбережувальна:** *знання* про вплив природи на життєдіяльність людини і вплив діяльності людини на природне довкілля; *уміння* організувати діяльність та поведінку дітей в природі з врахуванням кліматичних умов, регіональних особливостей, сезонних змін і властивостей природних об'єктів та явищ.

➤ **Методична:** *знання* про об'єкти і явища природи та правила еколого-доцільної поведінки; методи, прийоми та форми роботи з дітьми та батьками у контексті ознайомлення з природою; нормативно-правову та науково-методичну базу з еколого-природничої компетентності дитини; складові та наповнення розвивального еколого-природничого середовища; види планування та структуру плану освітнього процесу (освітня лінія «Дитина у природному довкіллі»); *уміння* доцільно використовувати прийоми, методи та форми роботи задля вирішення освітніх завдань у роботі з дітьми різних вікових груп; добирати зміст знань про природу, враховуючи вікові особливості, потреби та інтереси дітей; визначати зміст еколого-природничої освіти дітей дошкільного віку керуючись нормативно-правовою та науково-методичною базою; створювати розвивальне еколого-природниче середовище у груповому приміщенні та на ділянці дошкільного навчального закладу; планувати роботу з формування природничо-екологічної компетенції дитини на день, тиждень, місяць, рік.

➤ **Практично-творча:** *знання* про засоби та педагогічні технології формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку; *уміння* творчо використовувати педагогічні технології формування еколого-природничої компетентності дошкільників; підбирати та виготовляти дидактичний матеріал для формування знань про природу та правил еколого-доцільної поведінки, описувати методику його використання; залучати дітей та батьків до проведення свят та розваг природничого змісту.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 180 год., із них 36 год. – лекції, 34 год. – семінарські заняття, 70 год. – самостійна робота, 10 год. – модульний контроль, 30 год. – семестровий контроль. Для студентів напряму підготовки 6.010101 Дошкільна освіта освітній рівень перший бакалаврський на IV семестр 2016-2017 н.р. передбачено 120 год., із них 28 год. – лекції, 28 год. – семінарські заняття, 56 год. – самостійна робота, 8 год. – модульний контроль. Для студентів напряму підготовки 6.010101 Дошкільна освіта освітній рівень перший бакалаврський на V семестр 2017-2018 н.р. передбачено 60 год., із них 8 год. – лекції, 6 год. – семінарські заняття, 14 год. – самостійна робота, 2 год. – модульний контроль, 30 год. – семестровий контроль.

Вивчення бакалаврами навчальної дисципліни «Основи природознавства з методикою» завершується складанням екзамену.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	<i>Галузь знань 0101</i> <i>Педагогічна освіта</i> <i>Напрямок підготовки 6.010101</i> <i>«Дошкільна освіта»</i>	Нормативна
Модулів – 1		Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		3-й
Загальна кількість годин – 60		Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		Лекції
		8 год.
		Семінарські
		6 год.
		Самостійна робота
		14 год.
		Модульний контроль:
		2 год.
		Семестровий контроль:
	30 год.	
Вид контролю: екзамен – 5-й семестр.		

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
лекції		семінари	інд	самостійна робота	мкр	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ						
Лекція 1-2. Технології формування природничо-екологічної компетенції дітей старшого дошкільного віку		4	2			
Лекція 3-4. Планування освітнього процесу з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку		4	4			
Разом за змістовим модулем 1	30	8	6		14	2
Семестровий контроль	30					
Усього годин	60	8	6		14	2

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 1-2. Технології формування природничо-екологічної компетенції дітей старшого дошкільного віку (4 год.)

Формування ставлення до природи в процесі спільної діяльності дорослого і дитини в еколого-розвивальному середовищі ДНЗ. Моделювання як метод екологічної освіти. Використання ігрових навчальних ситуацій у формуванні позитивного ставлення до природи. Технологія використання екологічної стежини. Креслявчо-туристична діяльність (КТД). Технологія використання театру в екологічному вихованні дошкільників. Інтерактивні технології (смарт-дошка, комп'ютерні ігри екологічного змісту). Освіта для сталого розвитку дошкільнят. Природа та емоційний інтелект. Використання музейного простору в екологічному вихованні дошкільнят. Екологічно-проективна діяльність в дошкільній освіті. Технологія формування правильного ставлення до побутових відходів.

Поняття про авторські технології формування екологічної культури. Формування емоційної сфери дітей раннього віку засобами природи. Формування екологічної культури дітей дошкільного віку засобами казки (А.Беленька, Т.Науменко). Формування естетичного ставлення до природи засобами образотворчого мистецтва (А.Беленька, О.Половіна).

Ключові поняття теми: екологічна стежина, когнітивний підхід, дослідно-експериментальна діяльність, театралізована діяльність, креслявчо-туристична діяльність, інтерактивні технології, сталий розвиток, емоційний інтелект, екологічний проект, екологічна культура, казка з науковою основою, естетичне ставлення до природи, художньо-педагогічне спілкування за картиною.

Семинар 1. Характеристика технологій екологічного виховання дітей дошкільного віку (2 год.)

Лекція 3-4. Планування освітнього процесу з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку (4 год.)

Своєрідність планування роботи з ознайомлення з природою: врахування основних етапів засвоєння знань; передбачення використання методів, що забезпечують безпосереднє сприйняття об'єктів природи, інтеграція з іншими розділами програми. Вимоги до планування роботи з ознайомлення дітей з

природою. Планування системи на сезон різних форм організації та повсякденної роботи з ознайомлення дітей з природою. Місце індивідуальної роботи в плануванні. Форми планування педагогічного процесу: перспективний, календарний план. Значення обліку та моніторингу роботи для забезпечення результативності освітнього процесу, форми обліку.

Ключові поняття теми: перспективний, календарний план, освітній процес.

Семінар 2-3. Презентація планування освітнього процесу з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку **(4 год.)**

**V. ПЛАНИ
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
Змістовий модуль 1
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ
ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО
ВІКУ**

Семінарське заняття 1

Тема: Характеристика технологій екологічного виховання дітей дошкільного віку (2 год.)

I. Теоретична частина.

1. Використання «екологічної стежини» у навчально-виховному процесі ДНЗ.

2. Проблема когнітивного підходу (домінування системи формування екологічних знань) у роботі з дітьми дошкільного віку.

3. Організація дослідно-експериментальної діяльності в ДНЗ.

4. Технологія використання екологічної стежини.

5. Технологія використання мистецтва театру.

6. Технологія використання КТД.

7. Інтерактивні технології.

8. Освіта для сталого розвитку дошкільнят.

9. Технологія використання природничих музеїв.

10. Технологія використання казки.

11. Технологія використання мистецтва.

II. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 5

Додаткова література: 2, 4, 5

Семінарське заняття 2-3

Тема: Презентація планування освітнього процесу з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку (4 год.)

Проводиться у методичному кабінеті ДНЗ №590

I. Теоретична частина.

1. Характеристика планування освітнього процесу в різних вікових групах ДНЗ за освітньою лінією «Дитина у природному довкіллі» (за публікаціями з періодичних фахових журналів «Вихователь-методист дошкільного закладу» та «Дошкільне виховання»)

II. Виконання практичної роботи.

1. Вивчення та аналіз планів роботи вихователів за освітньою лінією «Дитина у природному довкіллі».

2. Презентація планування освітнього процесу в різних вікових групах в ДНЗ за освітньою лінією «Дитина у природному довкіллі» (зміст, форми, методи роботи) на тиждень за орієнтовною схемою:

- тема;

- спостереження;
- праця;
- досліди;
- ігри;
- розповіді вихователя, читання природознавчої літератури;
- заняття;
- індивідуальна робота (вікова група за вибором студента).

III. Перевірка самостійної роботи.

Основна література: 2, 3

Додаткова література: 1

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
Змістовий модуль 1
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ
ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО
ВІКУ- 14 год.

Самостійна робота 1.

Розробити, апробувати та представити екологічний проект (тема за вибором студента) для дітей старшого дошкільного віку.

Вимоги до проекту:

- ✓ спрямованість на вирішення завдань формування еколого-природничої компетентності;
- ✓ наявність 3-х етапів проекту (підготовчий, технологічний, заключний);
- ✓ врахування провідного виду діяльності дітей дошкільного віку;
- ✓ стимулювання мисленнєвої та поведінкової активності;
- ✓ передбачення активного залучення батьків до проекту;
- ✓ забезпечення безпосередньої взаємодії дитини з природою (дослідно-експериментальна діяльність, праця в природі);
- ✓ реалізація естетичної та здоров'язбережувальної компоненти дошкільної освіти.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи бакалаврами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1 ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ		
<i>Тема 1-2.</i> Технології формування природничо-екологічної компетенції дітей старшого дошкільного віку – 8 год. <i>Тема 3-4.</i> Планування освітнього процесу в дошкільному навчальному закладі за освітньою лінією «Дитина у природному довкіллі» – 6 год.	Семінарське заняття, модульний контроль, екзамен	15
<i>Разом: 14 год.</i>	<i>Разом: 15 балів</i>	

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Основи природознавства зметодикою» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, 7.2, 7.3

Таблиця 7.1.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за

IV семестр.

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього max	Всього min
1.	Відвідування лекцій	1	14	14	5
2.	Відвідування семінарських занять	1	14	14	5
3.	Виконання домашнього завдання	2x20 1x10 1x15	4	65	40
4.	Відповідь на семінарському занятті	10	5	50	20
5.	Модульна контрольна робота	25	4	100	60

Максимальна кількість балів за IV семестр – 243

Мінімальна кількість балів за IV семестр – 130

Таблиця 7.1.2

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за V семестр.

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього тх	Всього мін
1.	Відвідування лекцій	1	4	4	1
2.	Відвідування практичних (семінарських, лабораторних) занять	1	3	3	1
3.	Виконання домашнього завдання	1x15	1	15	5
4.	Робота на семінарському занятті	10	1	10	5
5.	Модульна контрольна робота	25	1	25	8

Максимальна кількість балів за V семестр – 57

Мінімальна кількість балів за V семестр 20 балів

Розрахунок максимальної кількості балів:

Максимальна кількість балів за IV та V семестри разом – 300

Коефіцієнт до розрахунку (без екзамену) – $300:60=5$

Розрахунок за семестрами: IV семестр $243:5=48,6$ балів;

V семестр $57:5=11,4$ балів

Разом за IV та V семестри – 60 балів.

Розрахунок $300:5 = 60$ балів; екзамен – 40 балів; усього 100 балів; оцінка за шкалою – А.

Розрахунок мінімальної кількості балів:

Мінімальна кількість балів за IV та V семестри разом – 150

Розрахунок за семестрами: IV семестр $130:5=26$ балів;

V семестр $20:5=4$ бали

Разом за IV та V семестри – 30 балів.

Розрахунок $150:5 = 30$ балів; екзамен – 30 балів; усього 60 балів; оцінка за шкалою – Е.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«задовільно»	E
69 – 74		D
75 – 81	«добре»	C
82 – 89	«дуже добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Розподіл балів, що отримують студенти за вивчення тем модулів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі презентацій практичної роботи та з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

У табл. 7.4 представлено розподіл балів, що присвоюються бакалаврам упродовж вивчення дисципліни «Основи природознавства з методикою».

У табл. 7.4.1 представлено розподіл максимальної кількості балів, що присвоюються бакалаврам за вивчення дисципліни «Основи природознавства з методикою» у V семестрі.

Таблиця 7.4.1

Розподіл балів, які отримують студенти за V семестр (max)

Поточне тестування та самостійна робота	Сума за семестр	Сума за IV і V семестри	Екзамен	Загальна сума
Змістовий модуль 5				
T1-2				
16				
ТЗ-4				
16				
МКР – 5 (25 балів)				
Максимальна кількість балів у семестрі 57; (коефіцієнт – 5)				
Разом за IV і V семестри без екзамену 300 балів (коефіцієнт – 5)				
	11,4	60	40	100

У табл. 7.4.2 представлено розподіл мінімальної кількості балів, що присвоюються бакалаврам за вивчення дисципліни «Основи природознавства з методикою» у V семестрі.

Таблиця 7.4.2

Розподіл балів, які отримують студенти за V семестр (min)

Поточне тестування та самостійна робота	Сума за семестр	Сума за IV і V семестри	Екзамен	Загальна сума
Змістовий модуль 5				
T1-2				
6				
ТЗ-4				
6				
МКР – 5 (8 балів)				
Мінімальна кількість балів у семестрі 20; (коефіцієнт – 5)				
Разом за IV і V семестри без екзамену 150 балів (коефіцієнт – 5)				
	4	30	30	60

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – презентація, відео), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

• *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

• *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- 1) опорні конспекти лекцій;
- 2) навчальні посібники;
- 3) робоча навчальна програма;
- 4) збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- 5) завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Основи природознавства з методикою».

X. РЕКОМЕДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Беленька Г.В. Віконечко в природу: методичний посібник для вихователів дітей дошкільного віку / Г.В. Беленька. – К.: Сім кольорів, 2014. – 56 с.
2. **Дитина:** Освітня програма для дітей від двох до семи років /наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л. Богініч, Н.І. Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. ред.:Г.В.Беленька, М.А.Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2016.-304с.
3. **Методичні рекомендації** до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк; наук. ред. Г.В.Беленька; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л.Богініч, В.М.Вертугіна та ін. – К.: Київ.ун-т ім.Б.Грінченка, 2016. – 352с.
4. Дошкільнятам про світ природи: Діти п'ятого року життя (середній дошкільний вік): навч.-метод. посіб. / Г.В.Беленька, О.А.Половіна. – К.: Генеза, 2016. – 98с. (Настільна книжка вихователя). ISBN 978-966-11-0761-7
5. Дошкільнятам про світ природи: Старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. / Г.В. Беленька, Т.С. Науменко, О.А. Половіна. – К.: Генеза, 2013. – 112 с. – (Настільна книжка вихователя). Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 12.07 2013 р. № 1/11-11415)

Електронні ресурси:

1. <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/bioetica/Borejko/index.html>
2. <http://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/770/1-15.pdf>
3. <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-148B3B2021C2C/list-B407A47B26>

Додаткова література:

1. Базовий компонент дошкільної освіти України: Науковий керівник: А.М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук.; Авт. кол-в: Богуш А.М., Беленька Г.В., Богініч О.Л., Гавриш Н.В., Долинна О.П., Ільченко Т.С., Коваленко О.В., Лисенко Г.М., Машовець М.А., Низковська О.В., Панасюк Т.В., Піроженко Т.О., Поніманська Т.І., Сідельнікова О.Д., Шевчук А.С., Якименко Л.Ю. – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
2. Беленька Г.В. Дитина в довкіллі: методичний посібник для вихователів дітей дошкільного віку. – К.: Сім кольорів, 2014. – 56 с.
3. Беленька Г.В. Знайомтеся: жук-сонечко. // Методична скарбничка вихователя, – № 6, 2014. – С. 36 – 39.
4. Беленька Г.В. Природничі науки в казках, запитаннях, завданнях, дослідах. Науково-методичний посібник для дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. – К.: Шкільний світ, 2011. – 128 с.

5. Гавриш Н., Саприкіна О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку. Навч.-метод. посіб. для дошкільних навч. закладів за заг. ред. О. Пошетун. – Дніпропетровськ: Ліра, 2014. – 120 с.
6. Лисенко Н.В. Еко-око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник / Н.В.Лисенко – К.: Видавничий дім «Слово», 2015. – 352 с.
7. Плохій З. П. Формування у дітей дошкільного віку екологічної культури (теоретичні та методичні аспекти) [Текст]: монографія / З. П. Плохій; Ін-т пробл. виховання НАПН України. – К.: Персонал, 2010. – 319 с.: табл.

Робоча навчальна програма
«ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА З МЕТОДИКОЮ»

Укладач: Половіна О.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

ББК 74.147 Основи природознавства з методикою: роб. навч. прог. [для студентів напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»] / уклад.О.А.Половіна. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017 - 23 с.

Навчально-методична карта дисципліни «Основи природознавства з методикою»

Разом: 180 год., лекції – 36 год., семінарські заняття – 34 год., самостійна робота –70 год., модульний контроль – 10 год., семестровий контроль – 30 год

Модулі	Змістовий модуль V	
Назва модуля	Особливості організації роботи з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку	
Лекції	1-2	3-4
Теми лекцій	Технології формування природничо-екологічної компетенції дітей старшого дошкільного віку 2б.	Планування освітнього процесу з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку 2б.
Теми семінарських занять	1 Характеристика технологій екологічного виховання дітей дошкільного віку 11 б.	2-3 Презентація планування освітнього процесу з формування природничо-екологічної компетенції дітей дошкільного віку 22 б.
До розрахунку 3 семінари		
Самостійна робота	15 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 5 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Екзамен	
	максимальна кількість балів у V семестрі без екзамену 57 (коефіцієнт – 5)	

